

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister voor MZS

Deadline: 26-06-2020
(vooroverleg minister)Directie Curatieve Zorg
Basiszorg

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e

T (070) 5.1.2e

M (31)

5.1.2e

@minvws.nl

Datum document

24 juni 2020

Kenmerk

1707064-207037-CZ

Bijlage(n)

-

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft Bestuurlijke Stuurgroep Herstelzorg voor patiënten na doormaking van Covid-19

Vergaderdatum en -tijd 30 juni 2020 17:00-18:00 uur

Vergaderplaats 5.1.2e

5.1.2e

1 Aanleiding en doel overleg

U heeft in het kader van herstelzorg na Covid-19 besloten tot het instellen van een nieuwe bestuurlijke stuurgroep die op dit moment bestaat uit het Zorginstituut Nederland, de Nederlandse Zorgautoriteit, ZonMw, de Patiëntenfederatie Nederland, het Longfonds, Zorgverzekeraars Nederland en de Long Alliantie Nederland. Deze stuurgroep gaat ervoor zorgen dat de verschillende trajecten op het gebied van herstelzorg goed op elkaar blijven aansluiten, dat integraal afwegingen worden gemaakt, en dat deze aansluiten bij de voortschrijdende inzichten in de kennisontwikkeling rondom Covid-19. Op 30 juni is de eerste vergadering van de stuurgroep.

2 Deelnemers overleg

- Zorginstituut: 5.1.2e, 5.1.2e
- NZa: 5.1.2e
- ZonMw: 5.1.2e
- Patiëntfederatie Nederland: 5.1.2e
- Longfonds: 5.1.2e
- Long Alliantie Nederland: 5.1.2e, 1.2e
- ZN: 5.1.2e
- VWS: Minister Van Rijn, 5.1.2e (Z), 5.1.2e (CZ) 5.1.2e
5.1.2e (CZ)

3 Te bespreken punten

1. Opening, mededelingen, agenda
2. Uitgangspunten bestuurlijke stuurgroep herstelzorg (zie documenten 1 en bijlage 1)
  - Gaat de stuurgroep akkoord met het vaststellen van de uitgangspunten van de bestuurlijke stuurgroep (document 1)?
3. Doorontwikkeling kwaliteitsstandaard CAS en implementatietraject (zie document 2)
  - Gaat de stuurgroep akkoord met het voorstel voor een vervolg op de onderdelen implementatieplan en doorontwikkeling kwaliteitsstandaard (document 2)?
  - Gaat de stuurgroep akkoord met het aandragen van de kwaliteitsstandaard CAS voor plaatsing op de meerjarenagenda van het Zorginstituut?
4. Vervolgtraject advies Zorginstituut over de aanspraken in de paramedische zorg
  - Welke aspecten vindt de stuurgroep belangrijk voor het vervolgtraject van het advies van het Zorginstituut?
5. Communicatie
  - Welke aspecten vindt de stuurgroep belangrijk in de communicatie over de activiteiten van de stuurgroep en de lopende trajecten?
6. Rondvraag, vervolgspraken en sluiting

4 Advies en toelichting

Ad 1) Opening, mededelingen, agenda

Dit is eerste keer dat de bestuurlijke stuurgroep herstelzorg bij elkaar komt. Voorgesteld wordt om de term herstelzorg te gebruiken waarmee bedoeld wordt de zorg die geleverd wordt in de eerste, tweede en derde lijn en die erop gericht is dat de patiënt na doormaking van Covid-19 zo goed mogelijk behandeld en begeleid wordt om te herstellen van eventuele (rest)klachten.

Advies:

In dit overleg liggen drie documenten voor. De documenten zijn besproken in het bureauoverleg op 22 juni met alle deelnemende partijen.

- Aan de hand van de agenda de documenten doornemen en met de stuurgroep accorderen.

Ad 2) Uitgangspunten bestuurlijke stuurgroep herstelzorg (zie documenten 1 en bijlage 1)

- Gaat de stuurgroep akkoord met het vaststellen van de uitgangspunten van de bestuurlijke stuurgroep (document 1)?

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg
5.1.2e

Kenmerk
1707064-207037-CZ

Advies:

Er is discussie met LAN geweest over op welke manier het Coronalongplein (digitaal platform) opgenomen moest worden in de uitgangspunten. Het is logisch eenduidige communicatie als uitgangspunt te nemen, maar nog niet de wijze waarop. Daar zijn nog geen besluiten over genomen en u heeft hierover eerder geen enkele toezegging gedaan (al denkt LAN hier anders over), dus LAN kan niet afdwingen dat het platform een centrale rol krijgt. De LAN zal proberen een toezegging te krijgen om het Coronalongplein verder te ontwikkelen en te financieren.

- ➔ Voordat u een (financiële) toezegging doet adviseer ik u om aan te geven dat er op veel vragen nog geen antwoorden zijn. Onder andere:
- Wat maakt dit initiatief zo uniek?
  - Wat is de meerwaarde voor zowel patiënten als zorgverleners?
  - We subsidiëren al in het kader van subsidie aan patiëntenorganisaties en subsidie via Medmij voor persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO). Is dit niet dubbel?
  - Wat zijn de kosten en hoe gaan die gefinancierd worden?
  - Zijn er nog meer partners die meefinancieren?
  - Hoe vindt de doorontwikkeling plaats?

Daarnaast speelt ook nog de motie Jetten/Marijnissen die ter uitvoering ligt bij directie PG. Afgelopen weken hebben er gesprekken plaatsgevonden tussen PG en stichting Q-support. Q-support heeft een plan van aanpak ingediend gericht op nazorg voor COVID-19 patiënten volgens het Q-support model; dit is C-support genoemd. De belangrijkste rol van C-support is het verbinden van kolommen waar dit niet vanzelfsprekend is: het medisch domein, het domein van werk/arbeid en het psychosociale domein. Hierbij staat de patiënt centraal. Met de patiënt wordt breed gekeken waar de vragen en behoeften liggen. C-support kan ook ondersteuning bieden aan professionals. Waar vragen zijn, verbindingen gelegd kunnen worden, of multidisciplinair geschakeld moet worden kan C-support ondersteuning bieden. PG is voornemens een opdracht te verstrekken aan Q-support voor de uitvoering van C-support. Q-support en Long Alliantie Nederland zijn momenteel in gesprek om de eventuele overlap in kaart te brengen, af te stemmen waar beide partijen elkaar kunnen ondersteunen en mogelijkheden tot samenwerking te verkennen.

Het is positief dat patiënten maar ook zorgverleners elkaar weten te vinden en informatie en ervaringen uitwisselen. We staan dan ook zeker positief tegenover een dergelijk initiatief als Coronalongplein. Wel zijn we van mening dat er sprake moet zijn van een brede coalitie en een brede vertegenwoordiging. Alleen dan kan het platform meerwaarde hebben. Om een echt goed inhoudelijk oordeel te kunnen vormen is meer informatie nodig. Daarnaast is het van belang dat de twee initiatieven (C-support en Coronalongplein) elkaar niet bijten en dat er ook afstemming plaatsvindt met het Informatie- en Verwijscentrum COVID-19 opgezet door ARQ (Nationaal Psychotrauma Centrum).

- ➔ Aangeven dat VWS een overleg/werkgroep zal inplannen met C-Support, Coronaplein (Longfonds) en ARQ om afspraken te maken wie wat doet en op welke manier ze elkaar gaan versterken.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg
5.1.2e

Kenmerk
1707064-207037-CZ

Ad 3) Doorontwikkeling kwaliteitsstandaard CAS en implementatietraject (zie document 2)

- Gaat de stuurgroep akkoord met het voorstel voor een vervolg op de onderdelen implementatieplan en doorontwikkeling kwaliteitsstandaard (document 2)?
- Gaat de stuurgroep akkoord met het aandragen van de kwaliteitsstandaard CAS voor plaatsing op de Meerjarenagenda van het Zorginstituut?

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg
5.1.2e

Kenmerk
1707064-207037-CZ

Advies:

LAN voert momenteel de ZonMw opdracht uit om te komen tot een voorlopige kwaliteitsstandaard Covid-19 Associated Syndrome (CAS). Verschillende beroepsgroepen en brancheverenigingen waren minder tevreden met het traject omdat ze zich niet goed genoeg betrokken voelden. Zo heeft Revalidatiezorg Nederland (RN) in overleg met 5.1.2e en 5.1.2e op 23 juni jl. aangegeven zich niet gehoord te voelen in het traject rond de kwaliteitsstandaard CAS. Zij vinden de governance een ingewikkeld punt en krijgen daar, bij navragen bij LAN en ZonMw, onvoldoende antwoord op. RN wil graag meedenken en meebeslissen. Zij hebben nu het gevoel dat ze mogen meelezen op een eindproduct, vastgesteld door LAN en dit niet voldoende breed gedragen/geautoriseerd wordt. Het gevoel is begrijpelijk, tegelijkertijd is het een mekaklus geweest in korte tijd.

LAN heeft de verwachting dat zij ook de vervolgoopdracht van ZonMw mogen uitvoeren. Het zou de meest logische partij zijn voor het verder brengen van de kwaliteitsstandaard. Echter, ZonMw toetst onafhankelijk de voorstellen op kwaliteit. Het is dus nog geen gegeven dat LAN ook de vervolgoopdracht mag gaan uitvoeren.

- ➔ In het vervolgtraject is het van belang dat de governance goed geregeld is en dat de (voorlopige) kwaliteitsstandaard breed gedragen wordt. Dit is onder andere opgenomen in document 2. Akkoord van de stuurgroep op het document is dus van belang.
- ➔ Op de Meerjarenagenda van het Zorginstituut staat welke organisaties van cliënten, zorgaanbieders en zorgverzekeraars de ontwikkeling van de kwaliteitsproducten op zich hebben genomen met de bijbehorende tijdsplanning. Plaatsing op de agenda is van belang omdat de planning daardoor in de gaten wordt gehouden en het Zorginstituut, indien nodig, doorzettingsmacht kan gebruiken. Akkoord van de stuurgroep is dus van belang.

Ad 4) Vervolgtraject advies Zorginstituut over de aanspraken in de paramedische zorg

- Welke aspecten vindt de stuurgroep belangrijk voor het vervolgtraject van het advies van het Zorginstituut?

Advies:

In de adviesvraag aan het Zorginstituut is onder andere gevraagd om aan te geven hoe een eventuele wijziging van de aanspraak in de praktijk vormgegeven zou kunnen worden, bijvoorbeeld via een tijdelijke regeling of experiment. Hier zal het advies dus ook op ingaan, indien relevant. Vooruitlopend op het advies zijn (de juristen van) het Zorginstituut en VWS al in gesprek om te onderzoeken welke

juridische mogelijkheden er zijn om een eventuele (tijdelijke) uitbreiding van de aanspraak vorm te geven. Op die manier proberen we aan de voorkant zoveel mogelijk tijd te winnen. Op dit moment kunnen we het vervolgtraject nog niet verder inkleuren.

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg
5.1.2e

- Welke aspecten vindt de stuurgroep belangrijk voor het vervolgtraject van het advies van het Zorginstituut?

Kenmerk
1707064-207037-CZ

Het Zorginstituut heeft al aangegeven dat het van belang is dat er kennis wordt ontwikkeld die nodig is voor toekomstige duiding in het kader van het basispakket (datgene wat verzekerde zorg is of zou moeten zijn). Uitwerking van de patiëntcategorieën naar ernst van de klachten en beperkingen is ook van belang om de noodzakelijkheid van zorg te kunnen beoordelen, evenals voor onderzoek naar effectiviteit van de zorg. De bedoeling is ook dat een eventuele (tijdelijke) uitbreiding van de aanspraak wordt gecombineerd met onderzoek naar de effectiviteit van de zorg. Daarnaast is voor het beoordelen van de noodzakelijkheid van zorg van belang in hoeverre er een onderscheid is tussen de groep patiënten met klachten na COVID-19 infectie (CAS) ten opzichte van patiënten die klachten houden na andere infectieziekten, zoals een pneumonie t.g.v. een ander pathogeen, al dan niet i.c.m. een langdurige opname op een algemene afdeling en/of Intensive Care.

Ad 5) Communicatie

- Welke aspecten vindt de stuurgroep belangrijk in de communicatie over de activiteiten van de stuurgroep en de lopende trajecten?

Advies:

LAN zal aangeven dat er een centrale plek moet worden gecreëerd voor het delen van informatie over de uitkomsten van de trajecten (de kwaliteitsstandaard, de duiding van het Zorginstituut, de eventuele aanpassingen in de registratie en declaratie, ervaringen, uitkomsten van onderzoeken). Dat de informatie op een eenduidige en makkelijk te vinden plek gecommuniceerd moet worden richting patiënten, zorgprofessionals, zorgverzekeraars en andere relevante partijen. LAN ziet het Coronalongplein als de plek om dit te realiseren.

- Aangeven dat de bestaande kanalen en reguliere processen gebruikt zullen worden voor communicatie over de activiteiten van de stuurgroep en de voortgang en uitkomsten van de lopende trajecten. Dus over de activiteiten van de stuurgroep in Kamerbrieven en de communicatie over de trajecten door de verantwoordelijke organisaties. Er zal niet een nieuwe plek gecreëerd worden, dat gebeurt ook niet voor andere aandoeningen.

Ad 6) Rondvraag, vervolgspraken en sluiting

Advies

De gemaakte procesafspraken bevestigen en nagaan of er vervolgspraken gemaakt dienen te worden.

5.1.2e

5.1.2e

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg
5.1.2e

Kenmerk
1707064-207037-CZ